

ЩЕРБИНА Є. М.,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри
загальноправових дисциплін
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

УДК 349.2

ПОНЯТТЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ У СФЕРІ БЛАГОУСТРОЮ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ

У статті здійснюється аналіз правових передумов щодо інформаційного забезпечення діяльності органів державної влади у сфері благоустрою населених пунктів України, робиться спроба надати визначення інформаційного забезпечення діяльності органів державної влади у сфері благоустрою населених пунктів України.

Ключові слова: інформаційне забезпечення, благоустрій населених пунктів, органи державної влади.

В статье проводится анализ правовых предпосылок информационного обеспечения деятельности органов государственной власти в сфере благоустройства населенных пунктов Украины, делается попытка дать определение информационного обеспечения деятельности органов государственной власти в сфере благоустройства населенных пунктов Украины.

Ключевые слова: информационное обеспечение, благоустройство населенных пунктов, органы государственной власти.

The article is an analysis of the legal prerequisites for information support of public authorities in the field of public welfare Ukraine, attempt to determine the information of the activities of public authorities in the field of public welfare Ukraine.

Key words: information provision, improvement of human settlements, public authorities.

Вступ. Конституція України гарантує кожному громадянину достатній життєвий рівень, зобов'язує органи державної влади забезпечувати екологічну безпеку і підтримувати екологічну рівновагу на всій території держави. Усі ці ознаки формують суспільні відносини, що виникають у сфері забезпечення благоустрою населених пунктів України як одного з ефективних засобів реалізації конституційного права громадян на сприятливе житлове середовище.

Діяльність органів державної влади в напрямку забезпечення благоустрою населених пунктів України має ознаки публічного адміністрування, що пов'язано зі зміною характеру відносин з юридичними та фізичними особами у зв'язку з раціональним використанням та охороною земель, піклуванням про навколишнє середовище, створенням умов для безпечного й комфортного життя кожної людини. Публічне адміністрування у сфері благоустрою населених пунктів України повинне супроводжуватися якісним інформаційним забезпеченням із використанням сучасних інформаційних технологій.

Стан дослідження. Слід зазначити, що проблемам благоустрою населених пунктів із різних точок зору присвячені окремі дослідження таких учених, як В.Б. Авер'янов, О.Ф. Андрійко, М.І. Ануфрієв, О.М. Бандурка, Ю.П. Битяк, І.П. Голосніченко, Л.В. Коваль,

Т.О. Коломоєць, В.К. Колпаков, А.Т. Комзюк, Є.В. Пряхін, О.П. Рябченко та інші. Питання інформації, забезпечення доступу до інформації, інформаційної безпеки та політики достатньо часто ставали предметом комплексних досліджень, які свого часу здійснили І.В. Арістова, А.В. Грищенко, А.М. Гуза, В.О. Горобцов, М.С. Демкова, О.С. Денісова, Л.М. Задорожня, Є.Ю. Захарова, В.П. Колісник, Б.А. Кормич, Т.А. Костецька, Л.В. Кузенко, Н.В. Кушакова, О.В. Логінов, А.І. Марущак, О.Г. Марценюк, О.В. Нестеренко, Г.Г. Почепцов, В.В. Речицький, В.О. Серьогін, Т.М. Слінько, Ю.М. Тодика та інші. Водночас питання вдосконалення інформаційного забезпечення діяльності органів державної влади у сфері благоустрою населених пунктів України досліджені на недостатньому рівні. Зазначені обставини обумовили вибір теми наукової статті та свідчать про її актуальність як для теоретичного аналізу інформаційного забезпечення діяльності органів державної влади у сфері забезпечення благоустрою населених пунктів України, так і для визначення нових підходів щодо розвитку та вдосконалення цього процесу.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз інформаційного забезпечення діяльності органів державної влади у сфері благоустрою населених пунктів України, а також запропонування наукового поняття цього явища.

Результати дослідження. Для більшості розвинених країн світу ситуація у сфері благоустрою населених пунктів є предметом особливої уваги офіційної влади всіх рівнів, політичних партій і громадських рухів, засобів масової інформації та широких верств населення. Благоустрій населених пунктів України є вагомим показником рівня соціально-економічного становища нашої держави, таке становище відображає традиції сучасних міст світу, де інформація про благоустрій, зокрема про стан екологічної безпеки, загальнодоступна й посідає одне з провідних місць у політичному та громадському житті суспільства.

Адміністративна реформа за своїм призначенням передбачає комплексну перебудову існуючої системи державного управління та створення нових інститутів державного управління, потрібних для регулювання суспільного життя в Україні [1]. Одним із важливих кроків у цьому напрямку є наукове та практичне дослідження такої категорії як публічне адміністрування – принципово нового способу прийняття рішень і регулювання адміністративних відносин органами державної влади. Не випадково, що останніми роками публічне адміністрування все частіше потрапляє у фокус уваги сучасних вітчизняних науковців [2-5]. Публічне адміністрування питань благоустрою населених пунктів України відбувається відповідними органами державної влади.

Закон України «Про благоустрій населених пунктів» [6] сприяє формуванню у сфері благоустрою населених пунктів ефективної організації виконавчої влади на центральному й місцевому рівнях публічного адміністрування. У ст. 5 цього Закону зазначено, що управління у сфері благоустрою населених пунктів здійснюють Кабінет Міністрів України, центральний орган виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства, Рада міністрів АР Крим, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, інші органи влади в межах їх повноважень.

Упровадження нової моделі публічного адміністрування повинне супроводжуватися розробкою та застосуванням нових схем і регламентів прийняття управлінських рішень, заснованих на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях. Важливим напрямком підвищення ефективності державного адміністрування у сфері благоустрою населених пунктів України є інформатизація діяльності органів державної влади. Безумовно, без належного інформаційного забезпечення діяльності органів державної влади у сфері благоустрою населених пунктів України комплексні програми з покращення благоустрою населених пунктів будуть замикатися на рівні органів публічної адміністрації, залишатися приватною справою посадових осіб без залучення до їх реалізації громадськості.

Слід зазначити, що в останнє десятиріччя світ переживає перехід від «індустріального суспільства» до «інформаційного суспільства» [7, с. 130]. На сьогодні в Україні

сформовано правові засади побудови «інформаційного суспільства»: прийнято ряд нормативно-правових актів, які регулюють, зокрема, суспільні відносини щодо інформатизації органів державної влади, електронного документообігу і цифрового підпису, створення електронних інформаційних ресурсів, розвитку телекомунікацій, планування, управління та регулювання розподілу й використання радіочастотного ресурсу тощо.

Закон України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки» та розпорядження Кабінету Міністрів від 15 серпня 2007 року № 653-р, яким затверджено План заходів із реалізації завдань щодо розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2005–2015 роки умовно підсумували нормативно-правову базу інформатизації, яку на сьогодні складають п'ять Законів України, чотири Укази Президента України, двадцять п'ять постанов Кабінету Міністрів України, а також розпорядження КМУ, накази Мінтрансв'язку і Держзв'язку, зареєстровані у відповідному порядку в Міністерстві юстиції України. Прийняття Законів України «Про Національну програму інформатизації», «Про Концепцію Національної програми інформатизації», Указу Президента України «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні» відіграло значну роль у розвитку інформатизації в Україні.

Крім того, суттєве значення для розвитку «інформаційного суспільства» в Україні має створення нормативної основи щодо надання інформаційних адміністративних послуг органами державної влади через Інтернет у межах реалізації завдань щодо впровадження загальнодержавної електронної інформаційної системи «Електронний уряд», якими визначено порядок оприлюднення в мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади, запроваджено заходи щодо забезпечення відкритості та прозорості діяльності органів виконавчої влади, а також встановлено порядок і вимоги щодо інформаційного наповнення та технічного забезпечення Єдиного веб-порталу органів виконавчої влади. Усі ці заходи, безумовно, складають стрижень інформаційного забезпечення діяльності органів державної влади й у сфері благоустрою населених пунктів України.

У наукових дослідженнях спостерігаються різні підходи до визначення поняття «інформаційне забезпечення». Наприклад, Л.О. Терещенко та І.І. Матвієнко-Зубенко розглядають інформаційне забезпечення як важливий елемент автоматизованих інформаційних систем обліку, призначених для відображення інформації, що характеризує стан керованого об'єкта та є основою для прийняття управлінських рішень [8]. Г.І. Купалова визначає інформаційне забезпечення як систему одержання, оцінки, зберігання та переробки даних, створену з метою вироблення управлінських рішень [9].

Л.В. Балабанова та Т.І. Алачова визначають інформаційне забезпечення як сукупність дій із надання необхідної для управлінської діяльності інформації в зазначене місце на основі певних процедур із заданою періодичністю [10, с. 9]. У навчальному посібнику «Інформаційні системи і технології в статистиці» (за редакцією доктора економічних наук, професора В.Ф. Ситника) можна зустріти таке визначення: «Інформаційне забезпечення – це сукупність форм документів, нормативної бази й реалізованих рішень щодо обсягу, розміщення і форм організації інформації, яка циркулює в системі автоматизованого оброблення економічної інформації чи в інформаційній системі» [11].

Така різноманітність точок зору свідчить про різні уявлення, що стосуються визначення даного поняття. У нашому випадку важливо з'ясувати змістовні характеристики цього явища, зважаючи на об'єкт його застосування – громадський благоустрій. Тому необхідно дати визначення благоустрою, що буде й об'єктивною основою інформаційного забезпечення діяльності органів державної влади у сфері благоустрою населених пунктів України.

Наукова трактовка благоустрою характеризується використанням словникових визначень цього явища. Наприклад, К.С. Бельський під суспільним благоустроєм розуміє «раціональне і регламентоване правом облаштування громадських місць у містах і населених

пунктах, що забезпечує умови для праці, відпочинку й безпеки громадян і передбачає постійний контроль за таким станом із боку відповідних органів поліції» [12, с. 312]. Є.В. Пряхін у своїй дисертаційній роботі «Адміністративно-правове регулювання і забезпечення дотримання правил благоустрою населених пунктів в Україні» наводить таке визначення благоустрою населених пунктів: «сукупність робіт і заходів у місцях постійного проживання людей, що спрямовані на облаштування цих місць, підтримання в належному стані та постійного їх поліпшення з метою забезпечення сприятливих умов для проживання і задоволення потреб мешканців» [13, с. 45].

Більш конкретна характеристика цього поняття залежить від того, яка частина відносин у сфері благоустрою піддається більш поглибленому регулюванню. Так, у Законі України «Про благоустрій населених пунктів» *благоустрій населених пунктів* слід розуміти як комплекс робіт з інженерного захисту, розчищення, осушення та озеленення території, а також соціально-економічних, організаційно-правових та екологічних заходів із покращення мікроклімату, санітарного очищення, зниження рівня шуму та інше, що здійснюються на території населеного пункту з метою її раціонального використання, належного утримання та охорони, створення умов щодо захисту й відновлення сприятливого для життєдіяльності людини довкілля [6].

Висновки. Отже, сутність та особливості інформаційного забезпечення діяльності органів державної влади у сфері благоустрою населених пунктів України лежать у площині співіснування всіх елементів цього комплексного явища. З урахуванням цих елементів під *інформаційним забезпеченням діяльності органів державної влади у сфері благоустрою населених пунктів України* пропонуємо розуміти сукупність даних із питань благоустрою, які отримані від внутрішніх і зовнішніх джерел надходження (комплексом взаємопов'язаних методів і заходів), що систематизовані, збережені та поширені органами державної влади у зручному для них вигляді.

Список використаних джерел:

1. Концепція адміністративної реформи в Україні, схвалена Державною комісією з проведення в Україні адміністративної реформи 25.03.1998 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua.
2. Публічне адміністрування в Україні : навч. посібник / за заг. ред. д. ф. н., проф. В.В. Корженка, к. е. н., доц. Н.М. Мельтюхової. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2011. – 306 с.
3. Доненко В.В. Публічне адміністрування безпеки дорожнього руху: становлення в умовах реформування / В.В. Доненко. – Дніпропетровськ : Ліра ЛТД, 2011. – 378 с.
4. Публічне адміністрування : монографія / В.К. Колпаков та ін. – Чернівці : Чернів. нац. ун-т, 2010. – 208 с.
5. Степаненко К.В. Публічне адміністрування у сфері забезпечення прав і свобод громадян України за кордоном / К.В. Степаненко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». – Ужгород, 2012. – № 19. – Т. 3. – С. 204–206.
6. Про благоустрій населених пунктів України : Закон України від 06.09.2005 р. № 2807-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 49. – Ст. 517.
7. Арістова І.В. Державна інформаційна політика: організаційно-правові аспекти : монографія / за заг. ред. д. ю. н., проф. О.М. Бандурки. – Харків : Вид-во Харк. ун-ту внутр. справ, 2000. – 368 с.
8. Терещенко Л.О. Інформаційні системи і технології в обліку : навч. посібник / Л.О. Терещенко, І.І. Матієнко-Зубенко. – К. : КНЕУ, 2004. – 187 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://buklib.net/component/option.com_jbook/Itemid.999999/catid.138/. – Назва з екрану.
9. Купалова Г. І. Теорія економічного аналізу : навч. посібник / Г.І. Купалова. – К. : «Знання», 2008. – 645 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://pidruchniki>.

ws/12920522/ekonomika/informatsiyne_zabezpechennya_ekonomichnogo_analizu. – Назва з екрану.

10. Балабанова Л.В. Информационное обеспечение обоснование управленческих решений в условиях маркетинговой ориентации предприятия : монография / Л.В. Балабанова, Т.И. Алачева. – Донецк : ДонГУЭТ им. М. Туган-Барановского, 2003. – 143 с.

11. Годун В.М. Інформаційні системи і технології в статистиці : навч. посібник / В.М. Годун, Н.С. Орленко, М.А. Сендзюк ; за ред. д. е. н., проф. В.Ф. Ситника. – К. : КНЕУ, 2003. – 267 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://library.if.ua/book/80/5658.html>. – Назва з екрану.

12. Бельский К.С. Полицейское право : лекционный курс / под ред. А.В. Куракина. – М. : Дело и Сервис, 2004. – 816 с.

13. Пряхін Є.В. Адміністративно-правове регулювання і забезпечення дотримання правил благоустрою населених пунктів в Україні : дис. к. ю. н. : 12.00.07 / Є.В. Пряхін ; Львівський державний університет внутрішніх справ. – Львів, 2007. – 221 с.

